

Informoj pri UEA

Nova internacia Esperanto-ekzameno ĉe UEA

Por pli bone kompreni la evoluon de la nova ekzamena sistemo en Esperanto, oni devas reiri kelkajn jarojn en la historio kaj provi pensi per ekstermovadaj pensmanieroj.

La priskriboj por la lingvo-ekzamenoj de la niveloj de A1 ĝis C2 de la Komuna Eŭropa Referenckadro (KER) estis fiksitaj de la Konsilio de Eŭropo.

La baza libro en la angla '*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*' aperis en 2001. La internacia Esperanto-movado ne reagis.

Intertempe en Hungario Esperanto-instruado kaj ekzamenado furoris en la lastaj jaroj kaj Esperanto - post la angla kaj germana - daŭre estas en la tria loko rilate al la nombro de ekzamenitoj. Dekmiloj!!!! da ekzamenitoj akiris la novan lingvo-atestilon por profesiaj celoj (laborejaj postuloj, kreditpoentoj por universitataj studoj, liberiĝo de abiturienta lingva ekzameno ktp.) ITK (ŝata ekzamencentro en Hungario) jam de jardekoj estas ofertanta Esperanto-ekzamenojn en baza, meza kaj supera niveloj (mi mem estis kaj daŭre estas kvalifikita ekzamenanto de ITK por Esperanto). Ekde septembro 2006 ili adaptis sian 3-gradan Esperanto-ekzamensistemon al la novaj normoj de KER, akiris akreditigon por ĝi de la hungara ŝtato kaj ankaŭ submetis ĝin al kvalita kontrolo (2008) far Asocio de Lingvotestistoj en Eŭropo (ALTE), la internacia organizaĵo kompetenta pri pritaksado de ekzamensistemoj laŭ KER.

Tio estas en tiu kadro la maksimumo, kion oni povas atingi por la agnosko kaj prestiĝo por nia internacia lingvo. La ekzamensistemo de ITK (Origio-ekzameno) - laŭ tradicio ankaŭ el aliaj fremdaj lingvoj – estas t.n. du-lingva versio. Tio signifas, ke enhavas kelkajn taskojn, ekz. tradukadon inter la cellingvo kaj la nacia lingvo. Pro tio ĝi ne taŭgas por internacia uzo. La celo kaj plej facile irebla vojo, la plej racia kaj ŝparema solvo por iu internacia ekzamensistemo laŭ KER estis la adaptado de tiu jam longe funkcia dulingva sistemo al unulingva versio.

Kelkaj gravaj paŝoj

- aperigo de la unua E-lingva broŝuro pri KER (prizorgis ĝin Katalin Kováts kaj UEA), januaro 2007;
- traduko de la tuta Framework-libro al Esperanto: Komuna Eŭropa Referenckadro por lingvoj: lernado, instruado, pritaksado (kun permeso de la Konsilio de Eŭropo, Dialang kaj ALTE. La laboron organizis Katalin Kovats/edukado.net, finance subtenis *Esperantic Studies Foundation (ESF)*, tradukis Roel Haveman, eldonis ĝin UEA, decembro 2007);
- ITK komencas trejni, kvalifiki siajn 2-lingvajn ekzamenantojn al la unulingva sistemo;
- pretigo de novtipaj testoj, provtesado, analizoj (centoj!!!! Da provtestantoj estis bezonataj). Spertaj kaj kvalifikitaj ekzamenantoj, testverkistoj de ITK, ekz. Márta Kovács. Salomonné Pálma Csiszár kaj Zsófia

Kórody kun faka gvido de ITK-respondeculo dr. László Szabó kaj granda movada helpo de Katalin Kováts/edukado.net finpretigis la akreditigendan materialon en 3 niveloj: dum 2008;

- UEA subskribis la kunlabor-kontrakton kun ITK anstataŭ ILEI, kiu rifuzis doni komision al Zsófia Kórody, tiama vicprezidanto kaj respondeculo por ekzamen-aferoj, junio 2008;
- trejnado de internacia ekzamenantaro laŭ la akreditig-postuloj de ITK kaj ALTE: atestilo pri altnivelaj E-lingvaj kapabloj, universitata diplomo pri Esperanto-studoj resp. instruado de fremdaj lingvoj, plurjara lingvoinstruista kaj ekzamenada sperto, onta jara pluklerigado, julio kaj decembro 2008;
- apero de la libro: 'Esperanto de nivelo al nivelo' (ITK, 2008), fakte jarkomence 2009 kun priskribo de la taskoj kaj modeltestoj en B1, B2 kaj C1 niveloj. Aŭtoroj: Zsófia Kórody,